

POSTANOWIENIE

8 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela

na posiedzeniu niejawnym 8 lipca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku K.N., H.P., A.C., E.Ł., L.Ł., S.N. i J.F.
z udziałem D.B. i E.B.
o zasiedzenie służebności gruntowej,
na skutek skargi kasacyjnej K.N., H.P., A.C., E.Ł., L.Ł., S.N. i J.F.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krośnie
z 4 marca 2025 r., I Ca 480/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jaśle, postanowieniem z 18 lipca 2024 r. oddalił wnioski K.N., H.P., A.C., E.Ł., L.Ł., S.N. i J.F. o stwierdzenie, że właściciele działek władających nabyli przez zasiedzenie z dniem 1 stycznia 1967 roku służebność gruntową przechodu i przejazdu z pasem o szerokości 2,5 metra przebiegającym wzdłuż wschodniej granicy przez działki ewidencyjne numer [...] i [...] położone w miejscowości B., stanowiące obecnie własność uczestników D.B i E.B.

Postanowieniem z 4 marca 2025 r. Sąd Okręgowy w Krośnie oddalił apelację uczestników.

W skardze kasacyjnej wnioskodawcy, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, wskazali na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zdaniem skarżących istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy, a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni

przepisu (zob. m.in. postanowienia SN: z 15 października 2002 r. II CZ 102/02; z 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07 i z 8 lipca 2008 r., I CSK 111/08).

O rzeczywistych rozbieżnościach w judykaturze można mówić tylko wówczas, gdy brak zgodności rozstrzygnięć dotyczy takich samych lub bardzo zbliżonych stanów faktycznych, co skarżący powinien wykazać powołując przyczynę kasacyjną określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 577/17). Rozbieżności w orzecznictwie uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie można utożsamiać z wielokierunkowością stosowania prawa, uzasadnioną bogactwem różnorodnych stanów faktycznych (zob. postanowienie SN z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29). Jednak we wniosku skarżących nie wykazano istnienia rzeczywistych rozbieżności w orzecznictwie.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązuje brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

[S.J.]

[SOP]